

**הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" - תיקון החלטת
ממשלה**

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3004 מיום 11 במאי 2025 שעניינה הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" ותיקון החלטת ממשלה" (להלן – **החלטה 3004**):

לתקן את סעיף 8 להחלטה 3004, כך שבמקום האמור בו יבוא:

"להורות לשר האוצר להפיץ בהסכמת המוסד לביטוח לאומי, תזכיר לתיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, שיקבע מתן מענק למעסיקים של חיילי מילואים ששירתו בשירות מזכה במהלך שנת 2025 בהתאם לקריטריונים ובשיעורים כפי שיוסכם בין שר האוצר ושר הביטחון".

דברי הסבר

רקע כללי, נתונים כלכליים ותקציב

במסגרת החלטה מס' 3004 מיום 11 במאי 2025 שעניינה "הוקרה, סיוע ותגמול למשרתי מילואים המשרתים במלחמת מבצע חרבות ברזל" נקבעו צעדים להרחבת התמיכה במשרתי המילואים ובני משפחותיהם. בין היתר נקבע בסעיף 8 להחלטה להטיל על שר העבודה באמצעות המוסד לביטוח לאומי, לפעול למתן מענק למעסיקים של חיילי מילואים ששירתו בשירות מזכה במהלך שנת 2025 בהתאם לקריטריונים ובשיעורים שייקבעו על ידי שר האוצר ושר הביטחון.

עקב אי-מינוי קבוע לשר העבודה, מוצע להסמיך את שר האוצר להפיץ תזכיר חוק לתיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, שיקבע את המענקים כאמור וזאת במקום שר העבודה ובהסכמה עם המוסד לביטוח לאומי.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 3004 מיום 11 במאי 2025.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות הדעת מצורפת

**מגישים: שר האוצר
שר הביטחון**

**כ"ד בחשון התשפ"ו
15 בנובמבר 2025**

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל", תיקון החלטת ממשלה והסמכת שר האוצר

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

סעיף 8 להחלטת הממשלה מס' 3004 מיום 11 במאי 2025 (להלן – החלטה 3004) שעניינה "הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" ותיקון החלטת ממשלה", מטיל על שר העבודה באמצעות המוסד לביטוח לאומי לפעול למתן מענקים למעסיקים של חיילי מילואים בשירות מזכה במהלך שנת 2025 על פי קריטריונים ובשיעורים שייקבעו על ידי שר האוצר ושר הביטחון ובהתחשב בשכר המשולם למשרתי המילואים, זאת באישור שר האוצר והמוסד לביטוח לאומי.

בהיעדר מינוי קבוע לשר העבודה, מוצע לתקן את החלטת הממשלה ולהטיל על שר האוצר להפיץ, בתיאום עם המוסד לביטוח לאומי, תזכיר לתיקון חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, שיקבע מתן מענק למעסיקים של חיילי מילואים ששירתו בשירות מזכה במהלך שנת 2025 בהתאם לקריטריונים ובשיעורים כפי שיוסכם בין שר האוצר ושר הביטחון.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

סעיף 31 לחוק-יסוד: הממשלה קובע כי "הממשלה רשאית, באישור הכנסת, להעביר סמכות הנתונה על פי חוק לשר אחד, או חובה המוטלת עליו על פי חוק, כולה או מקצתה, לשר אחר". בענייננו, אין מדובר בהעברת סמכות של ממש, הדורשת אישור הכנסת, משום שסמכויות שר העבודה מכוח חוק הביטוח הלאומי לא צפויות להצטמצם בעקבות הצעת ההחלטה, שעניינה הסמכה לצורך הפצת התזכיר בלבד.

יצוין כי הסמכה של שר אחד לצורך קידום הליך חקיקה בלבד, בחוק שמצוי בסמכותו של שר אחר, אינה תקדימית והיא נעשית במסגרת החלטת הממשלה לקראת חוק התכנית הכלכלית וחוק ההתייעלות הכלכלית מדי הליך תקציב, וללא צורך באישור הכנסת.

סעיף 58 לתקנון הממשלה קובע כי "שר (להלן - השר היוזם) הרואה צורך בחקיקה הנוגעת לתחום סמכותו של שר אחר (להלן - השר הממונה), יבוא בדברים עם השר הממונה." על פי הסעיף, השר היוזם רשאי להפיץ את התזכיר בהסכמת השר הממונה. אם לא התקבלה הסכמה, רשאי השר היוזם להעלות לסדר היום של הממשלה את הנושא לדיון עקרוני. ככל שמתקבל אישור הממשלה להפצת התזכיר, יופץ תזכיר חוק על-ידי השר הממונה או, אם שני השרים הסכימו לכך, על-ידי השר היוזם. במקרה שלפנינו לא מדובר במחלוקת בין השר שבסמכותו התחום לגביו מבוקש לפרסם תזכיר לבין השר היוזם, אלא במצב שבו מבוקש לקדם תזכיר בתחום שבסמכותו של משרד שאין

לו כרגע שר במינוי קבוע.

בהינתן הסדרה מנהלית קיימת בתקנון הממשלה המאפשרת לשר לקדם תיקוני חקיקה לחוק שמצוי בסמכותו של שר אחר בלא נסיבות מיוחדות, קל וחומר במקרה שלפנינו, שבו מתקיימות נסיבות מיוחדות, היינו היעדר מינוי לשר העבודה, וכמו כן בהינתן הצורך בהעברת המטלה שהטילה הממשלה על שר העבודה בהחלטה 3004 לקידום תיקון החקיקה האמור, כדי לאפשר את ביצוע החלטת הממשלה, אין מניעה משפטית בהסמכת שר האוצר להפצת התזכיר, ככל שהדבר נעשה בהחלטת ממשלה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועצת המשפטית של משרד העבודה:

בשים לב לסעיף 4 לחוק יסוד הממשלה ולפיו – "שר אחראי בפני ראש הממשלה לתפקידים שעליהם ממונה השר." וכן להוראות תקנון הממשלה בדבר רצונו של שר לקדם חקיקה שבאחריות שר אחר, ובשים לב כי לא מונה שר עבודה ועל כן אין אפשרות לפנות אליו ולקבל את הסכמתו למהלך, לעמדתי יש קושי משפטי בקידום, אף אם אין מניעה משפטית. לדעתי ניתן להקטין את הקושי אם רה"מ בהמשך לסמכויותיו לפי התקנון מאשר הבאת ההצעה להחלטה על ידי שר האוצר.

עמדת היועץ המשפטי של המוסד לביטוח לאומי:

אין מניעה משפטית

עמדת היועצת המשפטית של מערכת הביטחון:

אין מניעה משפטית

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לכל האמור לעיל, אין מניעה משפטית לקבלת החלטת הממשלה.

חתימה

היועץ המשפטי של משרד האוצר

תפקיד

דודי קופל

שם